

แนวทางการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์เกี่ยวกับการแจ้งให้ทราบและนำออก (Notice and Takedown): ขอบเขตการใช้งานลิขสิทธิ์โดยชอบธรรม (Fair Use)

Enforcement Guidelines of Copyright Law on Notice and Takedown: Limitation of Fair Use Defense

ศรุตยา ปิยะวัฒนกุล*

Saruttaya Piyawattanakun

ดร.วรรณวิภา พัวศิริ**

Dr. Wanwipar Puasiri

วันที่ได้รับบทความ 2 พฤศจิกายน 2565; วันแก้ไขบทความ 28 พฤศจิกายน 2565; วันที่ตอบรับบทความ 1 ธันวาคม 2565

บทคัดย่อ

การแจ้งให้ทราบและนำออก (Notice and Takedown) ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2565 ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ปฏิบัติให้เจ้าของลิขสิทธิ์ต้องพิจารณาหลักในเรื่องการใช้งานลิขสิทธิ์โดยชอบธรรม (Fair Use) ซึ่งถือเป็นข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ โดยเจ้าของลิขสิทธิ์ต้องตรวจสอบก่อนทำการแจ้งไปยังผู้ให้บริการทราบถึงข้อกล่าวอ้างด้วยว่าเป็นการกระทำที่เข้าข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่ เพื่อให้ผู้ให้บริการนำเนื้อหาข้อมูลนั้นออกจากระบบหรือเครือข่ายของผู้ให้บริการหรือระงับการเข้าถึง แต่หลักเกณฑ์ดังกล่าวไม่ได้กำหนดขั้นตอนปฏิบัติในการตรวจสอบไว้อย่างชัดเจนในการจะพิสูจน์ว่าเจ้าของลิขสิทธิ์ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดแล้ว ซึ่งหากเจ้าของลิขสิทธิ์ไม่ได้คำนึงถึงข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์อย่างเพียงพออาจส่งผลทำให้เป็นการแจ้งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและอาจเกิดการจำกัดสิทธิในการใช้งานลิขสิทธิ์โดยชอบธรรมของผู้ใช้บริการที่มากเกินไป โดยหากเจ้าของลิขสิทธิ์ได้แจ้งไปยังผู้ให้บริการโดยรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ว่าข้อมูลนั้นเป็นความเท็จก็ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วย

* นักศึกษาปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

** อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, E-mail: wanwipar@hotmail.com

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทย สหรัฐอเมริกาและประเทศเยอรมนี เพื่อหาขอบเขตการบังคับใช้หลักการใช้งานลิขสิทธิ์โดยชอบธรรม และเป็นแนวทางในการบังคับใช้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2565 จากการศึกษาผู้วิจัย มีความเห็นว่า ควรเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการเพิ่มโอกาสให้ผู้ให้บริการสามารถโต้แย้งคำร้องของเจ้าของลิขสิทธิ์ได้ก่อนที่ผู้ให้บริการจะนำเนื้อหาข้อมูลออกจากระบบหรือเครือข่ายของผู้ให้บริการหรือระงับการเข้าถึงข้อมูลที่กำลังอ้างว่าละเมิดลิขสิทธิ์และแก้ไขข้อกำหนดระยะเวลาในการนำข้อมูลที่พิพาทกลับเข้าสู่ระบบหรือเครือข่ายของผู้ให้บริการหรือยุติการระงับการเข้าถึงข้อมูล เพื่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์เกี่ยวกับการแจ้งให้ทราบและนำออกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องต่อการแก้ไขปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์บนอินเทอร์เน็ต

คำสำคัญ: ลิขสิทธิ์ การแจ้งให้ทราบและนำออก การใช้งานลิขสิทธิ์โดยชอบธรรม

แนวทางการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์เกี่ยวกับการแจ้งให้ทราบและนำออก
(Notice and Takedown): ขอบเขตการใช้งานลิขสิทธิ์โดยชอบธรรม (Fair Use)
Enforcement Guidelines of Copyright Law on Notice and
Takedown: Limitation of Fair Use Defense

Abstract

Notice and Takedown according to the Copyright Act (No. 5) B.E. 2565 has been a set of guidelines for a copyright owner to consider the ‘Fair Use Principle’, which is an exception to copyright infringement. Before notifying relevant service providers of the allegations, a copyright owner must examine whether such action is an exception to the copyright infringement. A service provider then operates to remove or suspend access to computer information on the service provider system or network. However, such criteria have not been clearly determined in the audit procedures to prove that the copyright owner has complied with the requirements. If the copyright owner does not adequately take into account sufficiently the copyright exceptions, it may result in unlawful notifications and unreasonable limitations on the user’s right to use the copyrighted work lawfully. Similarly, if the copyright owner informs the internet service provider with the knowledge or has reason to know that the information given is false, the copyright owner will be liable for any damages that occur as well.

The purpose of this article is to study and compare the copyright laws of Thailand, the United States of America, and Germany to determine the extent of the enforcement of the ‘Fair Use Principle’, and to create guidelines for enforcing the Copyright Act (No. 5) B.E. 2565. From this research result, the researcher’s opinion is that a solution should be suggested by increasing the opportunity for the user to dispute a claim arising from the copyright owner before the service provider removes or suspends access to computer information in such infringement allegation from a system or network provider. The duration for bringing computer information back into the system or network by the service provider or ending the suspension of access to the data should also be reconsidered to achieve effective enforcement of Copyright Laws regarding the ‘Notice and Takedown’ and to be consistent with the problem of copyright infringement on the internet platform.

Keywords: Copyright, Notice and Takedown, Fair use

ภาษาไทย

- ‘การละเมิดลิขสิทธิ์วิธีดีไอออนไลน์กระทบ ศก.9 หมื่นล้าน ชีปม ก.ม.อ่อนแอไป’ (ไทยรัฐออนไลน์, 28 มกราคม 2563) <<https://www.thairath.co.th/news/tech/1757873>> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.
- ‘เปรียบเทียบกฎหมายการแจ้งให้ลบเนื้อหา อเมริกาใช้เรื่องละเมิดลิขสิทธิ์ ไทยเน้นใช้เรื่องความมั่นคง’ (iLaw, 23 ตุลาคม 2560) <<https://ilaw.or.th/node/4662>> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.
- ‘หลักการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม (Fair use) ตามกฎหมายไทย’ (IP Thailand, มปป.) <<https://www.ip-thailand.com/%E0%B8%A5%E0%B8%B4%E0%B8%82%E0%B8%AA%E0%B8%B4%E0%B8%97%E0%B8%98%E0%B8%B4%E0%B9%8C/%E0%B8%A5%E0%B8%B4%E0%B8%82%E0%B8%AA%E0%B8%B4%E0%B8%97%E0%B8%98%E0%B8%B4%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B9%80%E0%B8%9B%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%98%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A1-fair-use-%E0%B8%95/>> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

กรณี อรรถเนติศาสตร์, ‘มาตรการทางปกครองในการกำกับดูแล Digital Platform ศึกษากฎหมายของสหภาพยุโรป’ (2565) 1 วารสารกฎหมายปกครอง 69.

กรมทรัพย์สินทางปัญญา, ‘คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม’ (เมษายน 2565) <[http://www.ipthailand.go.th/th/dip-law-2/item/description copyright.html](http://www.ipthailand.go.th/th/dip-law-2/item/description%20copyright.html)> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

กรมยุโรป กระทรวงต่างประเทศ, ‘สหภาพยุโรปเสนอร่างกฎหมายดิจิทัลใหม่ 2 ฉบับป้องกันการ
ผูกขาดบริการออนไลน์’ (29 พฤศจิกายน 2565) <[https://europetouch.mfa.go.th/th/
content/%E0%B8%AA%E0%B8%AB%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%
9E%E0%B8%A2%E0%B8%B8%E0%B9%82%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%
B9%80%E0%B8%AA%E0%B8%99%E0%B8%AD%E0%B8%A3%E0%B9%88](https://europetouch.mfa.go.th/th/content/%E0%B8%AA%E0%B8%AB%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E%E0%B8%A2%E0%B8%B8%E0%B9%82%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B9%80%E0%B8%AA%E0%B8%99%E0%B8%AD%E0%B8%A3%E0%B9%88)

แนวทางการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์เกี่ยวกับการแจ้งให้ทราบและนำออก
(Notice and Takedown): ขอบเขตการใช้งานลิขสิทธิ์โดยชอบธรรม (Fair Use)
Enforcement Guidelines of Copyright Law on Notice and
Takedown: Limitation of Fair Use Defense

E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%8E%E0%B8%AB%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%94%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%B4%E0%B8%97%E0%B8%B1%E0%B8%A5%E0%B9%83%E0%B8%AB%E0%B8%A1%E0%B9%88-2-%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%9A?cate=5d6abf7c15e39c3f30001465> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

พิรงรอง รามสูต ธรณินันท์ และนิธิมา คณานินันท์, ‘รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง การกำกับดูแลอินเทอร์เน็ต’ (รายงานผลการวิจัยโครงการการปฏิรูปสื่อ: การกำกับดูแลเนื้อหาโดยรัฐ การกำกับดูแลตนเองและสื่อภาคประชาชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2547).

สืบสิริ ทวีผล และพลอยนภา จุลกสิกร, ‘มาตรการต่อต้านการละเมิดลิขสิทธิ์ออนไลน์ในประเทศ: อดีต ปัจจุบัน และอนาคต’ (2563) 2 วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ 98.

เอกรินทร์ วิริโย, ‘มาตรการแจ้งเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์บนอินเทอร์เน็ต: ศึกษาการเฝ้าระวังการแจ้งตามกฎหมายสหรัฐอเมริกา’ (2557) 2 วารสารนักบริหาร 46.

ภาษาต่างประเทศ

—— ‘EU: Regulation of Notice and Action procedures in the Digital Services Act’ (ARTICLE 19, 21 May 2021) <<https://www.article19.org/resources/eu-regulation-of-notice-and-action-procedures-in-the-digital-services-act/>> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

—— ‘Request Rights’ (Touring Artists, no publication date) <<https://www.touring-artists.info/en/authors-rights/translate-to-englisch-rechte-anfragen>> สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2566.

Alexandra Taylor, ‘The Digital Millennium Copyright Act and the First Amendment: Section 1201’s Disruptive Effect on the Fair Use Doctrine’ (Senior Thesis Computer Science Columbia University 2019).

Althaf Marsoof, ‘Notice and takedown: A copyright perspective’ (2015) 2 Queen Mary Journal of Intellectual Property 183.

Corynne McSherry and Kit Walsh, ‘In the Matter of Section 512 Study Docket No.2015-7’ (Electronic Frontier Foundation, 1 April 2016) <https://www.eff.org/files/2016/04/01/eff_comments_512_study_4.1.2016.pdf> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

European Commission, ‘Document 52020PC0825 Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on a Single Market For Digital Services (Digital Services Act) and amending Directive 2000/31/EC’ (EUR-Lex, 15 December 2020) <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=COM%3A2020%3A825%3AFIN>> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

Gabriele Engels, ‘Das Gesetz über digitale Dienste (DSA) - Grundregeln für Online-Plattformen’ (DLP Piper, 12 May 2022) <<https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=2dfea3f6-5953-422b-8448-520d85095703>> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

German Copyright Act 1965.

Jennifer M. Urban and Laura Quilter, ‘Efficient Process or Chilling Effects - Takedown Notices under Section 512 of the Digital Millennium Copyright Act’ (Summary Report) <https://www.law.berkeley.edu/files/Chilling_Effects_Report.pdf> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

Jennifer M. Urban and Laura Quilter, ‘Efficient Process or Chilling Effects - Takedown Notices under Section 512 of the Digital Millennium Copyright Act’ (2006) 4 Santa Clara High Technology Law Journal 621.

Joel D. Matteson, ‘Unfair Misuse: How Section 512 of the DMCA Allows Abuse of the Copyright Fair Use Doctrine and How to Fix It’ (2018) 2 Santa Clara High Technology Law Journal 1.

แนวทางการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์เกี่ยวกับการแจ้งให้ทราบและนำออก
(Notice and Takedown): ขอบเขตการใช้งานลิขสิทธิ์โดยชอบธรรม (Fair Use)
Enforcement Guidelines of Copyright Law on Notice and
Takedown: Limitation of Fair Use Defense

Jonathan Bailey, ‘10 Ways EU Copyright is Different from the US’ (plagiarismtoday, 4 สิงหาคม 2563) <<https://www.plagiarismtoday.com/2020/08/04/10-ways-eu-copyright-is-different-from-the-us/>> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

Lenz v. Universal Music Corp., 801 F.3d1126 (9th Cir. 2015).

Matt Zoller Seitz, ‘Copy Rites: YouTube vs. Kevin B. Lee’ (slantmagazine, 13 January 2009) <<https://www.slantmagazine.com/news/copy-rites-youtube-vs-kevin-b-lee/>> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

Public Knowledge, ‘YouTube Film Critic Silenced by DMCA Takedown Notices’ (26 January 2009) <<https://publicknowledge.org/youtube-film-critic-silenced-by-dmca-takedown-notices/>> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

Schlun & Elseven, ‘DMCA Takedown Notice in Germany: Legal Advice’ (no publication date) <<https://selegal.de/intellectual-property-lawyer-in-germany/dmca-takedown-notice-in-germany-legal-advice/?lang=en#>> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

Single Market for Digital Services (Digital Services Act) and amending Directive 2000/31/EC.

Suebsiri Taweepon and Ploynapa Julagasigorn, ‘The 2022 Amendment of Thailand’s Copyright Act: The Good, the Bad, and the Backstory’ (Tilleke & Gibbins, 14 March 2022) <<https://www.tilleke.com/insights/the-2022-amendment-of-thailands-copyright-act-the-good-the-bad-and-the-backstory/>> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

Suebsiri Taweepon and Ploynapa Julagasigorn, ‘Thailand: Draft Amendment to Copyright Act Promises Updated Protections’ (Tilleke & Gibbins, 21 May 2021) <<https://www.tilleke.com/insights/thailand-draft-amendment-to-copyright-act-promises-updated-protections/>> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

Tom Wicker, ‘Online platforms: ‘notice and takedown’ procedures at heart of updated EU rules’ (International Bar Association, 3 September 2021) <<https://www.ibanet.org/Online-platforms-notice-and-takedown-procedures-at%20heart-of-updated-EU-rules>> สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

Tuteur v. Crosley-Corcoran, 961 F. Supp. 2d 333, 343-44 (D. Mass. 2013).

The U.S. Digital Millennium Copyright Act of 1998.

The U.S. Copyright Act of 1976.

Wendy Seltzer, ‘Free Speech Unmoored in Copyright’s Safe Harbor: Chilling Effects of the DMCA on the First Amendment’ (2010) 1 Harvard Journal of Law & Technology 171.